

T.C.
TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ DİLEKÇE KOMİSYONU'NA

Adı :
Soyadı :
TC Kimlik No :
Adres :
Tel :

TBMM gündeminde olan “**ÂFET RİSKİ ALTINDAKİ ALANLARIN DÖNÜŞTÜRÜLMESİ HAKKINDA KANUN TASARISI**” benim ve ailemin barınma hakkını korumayan bir tasarıdır. **Tasarının bu haliyle yasalaşması toplumun önemli bir kesiminin daha da yoksullaşması ve anayasal güvenceden yoksun bırakılması anlamına gelecektir.**

Bu Yasa Tasarısındaki hak ihlalleri ve hukuka aykırılıklar aşağıda belirtilmektedir.

1) Tasarı yerel yönetimlerin yetkilerini ortadan kaldırmaktadır. Yapılan bu düzenlemelerle aslen belediyelere ait olan yetkilerin kullanımının Çevre ve Şehircilik Bakanlığı kontrolünde Bakanlar Kurulu'na devredilmesi, yerel yönetimler üzerinde sınırsız biçimde merkezi idare kontrolünü getirmesi nedeniyle yerel yönetimlerin özerkliği ilkesine açıkça aykırıdır.

2) Tasarı açılacak davalarda dava açma süresini 30 güne indirmekte ve yürütmenin durdurulması kararı verilmesini ortadan kaldırmaktadır. İdare karşısında eşit güçte olmayan yurtaşın dava açma süresinin daha da kısaltılması hak arama hürriyetini sınırlandıran bir durumdur. Türkiye’de idari yargı sisteminin zaten oldukça yavaş işlediği ortada iken, mülkiyet hakkını tanımayan bu Yasa kapsamında bir de yürütmenin durdurulması kararı alınması olanağının ortadan kaldırılması, hukuk devleti ilkesine taban tabana zıttır.

3) Tasarıya göre yapılacak imar planları diğer kanunlarla getirilen kısıtlamalara ve askı ilan sürelerine tabi değildir. Yani bu alanlarda daha az yeşil alan ya da daha az okul alanı ayrılmış olan planlar yapılabilecektir. Planlı ve sağlıklı bir çevrede yaşama hakkının ihlali sonucu doğacaktır.

4) Kanunun uygulamasından en çok etkilenecek olan dar gelirli kesimler için daha fazla güvence gerekir iken, konut tahsisi veya kira yardımı gibi yardımların dahi uygulanmayabileceğini öngören düzenleme eşitlik ilkesine aykırı olduğu gibi, kişilerin adalet duygularında da büyük tahribat yaratacaktır.

4) Tasarıda riskli olmayan yapıların da yıkımı düzenleniyor. Bunun ölçüsü de belirtilmiyor. Böylesi bir düzenlemeyle, güvenli, risk taşımayan yapılarda oturan, kişilerin hukuksal güvenceleri, (barınma hakkı, konut dokunulmazlığı hakkı) “Bakanlıkça gerekli görülenler” şeklinde bir ifadeyle ve “uygulama bütünlüğü” kavramı ardına gizlenerek, ortadan kaldırılmaktadır.

5) Tasarıda belirtilen uygulama işlemlerine göre mülkiyet hakkı yok sayılıyor. Binası yıkılan malikler kendilerine yapılan tebligatı takip eden 30 gün içinde anlaşma sağlayamazlarsa (3/2 çoğunluk kararı ile) acele kamulaştırma ile taşınmazları alınıyor.

6) Tasarının yasalaşmasıyla kamunun elinde kalan son araziler de elden çıkarılacak, kamusal fakirleşme yeni bir boyut kazanacak. Kamusal hizmetler için ayrılmış olan eğitim, sağlık, sosyal ve kültürel altyapı alanları üstelik “bu Kanunun amaçları çerçevesinde kullanılmak üzere” denilerek belirsiz bir biçimde ve çok geniş bir yetki ile satılacaktır.

7) Riskli yapı olarak belirlenen yapıların yanı sıra, riskli alanlardaki yapıların tamamında, yapılara elektrik, su ve doğalgaz hizmetlerinin verilmeyeceği, verilen hizmetlerin durdurulacağına

ilişkin, yapıların kısa süre içinde terk edilmesini ve bölgenin zorunlu tasfiyesini sağlamayı amaçlayan düzenleme, bu tür yapılarda yaşamak zorunda kalan yoksul kesimler ve kiracılar açısından önemli sorunların yaşanması anlamına gelecektir.

8) Uygulama aşamasında, Tasarının 8'inci maddesinin 3'üncü fıkrası barınma hakkının savunulması ve dayatılan anlaşmaya karşı çıkararak direnç oluşturulması, cezalandırılmaktadır. Düzenlemede gönüllülük değil, zor kullanma söz konusudur. Bugüne kadar kentsel dönüşüm alanlarında genellikle yaşanmış olan barınma hakkı direnişlerini suç saymakta ve zor kullanarak gerçekleştirilen yıkımları olumlamaktadır.

9) Tasarı ile 2981 sayılı Kanunun yürürlükten kaldırılmaktadır. Bu durum imar affına karşı yeni bir yaklaşım geliştirmiş olmak anlamına gelmediği gibi, uygulamada önemli sorunların ortaya çıkmasına neden olabilecektir. Ayrıca Tapu tahsis belgelerinin geçersizliği gibi bir tehlike söz konusudur. Yoksul gecekondü sahiplerinin bütün hakları böylece ellerinden alınmaktadır.

10) Tasarıda "Riskli yapı" tanımında bilimsel ve teknik verilere dayalı olarak tespit yapılacağı belirtiliyor. Ancak bu yapıların doğru seçilebilmesi için kullanılacak bilimsel ve teknik verilerin ne olacağı açıklanmamaktadır.

11) Tespit masrafları kendilerine ait olmak üzere yapı malikleri tarafından Bakanlıkça lisanslandırılacak kuruluşlara yaptırılacaktır. Verilen süre içinde yaptırılmadığı takdirde Bakanlık veya idare tarafından yaptırılacak, bu durumda masraflar için tapu kaydına ipotek konulacaktır.

Barınma hakkı en temel insan haklarından biri olmasına rağmen tasarı bu en temel hakkımızı ihlal etmektedir.

İnsan Hakları Evrensel Bildirgesi(1948) ve Avrupa İnsan Hakları Sözleşmesine (1952) taraf devletler, herkesin, yeterli beslenme, giyim ve konut da dahil olmak üzere, kendisi ve ailesi için yeterli bir yaşam düzeyine sahip olma ve yaşam koşullarını sürekli geliştirme hakkına sahip olduğunu kabul ederler. Taraf Devletler bu hususta hür rızaya dayalı uluslararası işbirliğinin temel önemini kabul ederek, bu hakkın gerçekleşmesini güvence altına almak için uygun tedbirleri almaları gereklidir.

1966 tarihinde onaya açılan ve 1976 tarihinde yürürlüğe giren BM Ekonomik, Sosyal ve Kültürel Haklar Uluslararası Sözleşmesi 11. Maddesinde barınma hakkını yeterli bir yaşam düzeyinin bir bileşeni olarak belirtmekte; yani yeterli bir konutta yaşamayan insanların yeterli bir yaşam düzeyine sahip olmadığını onaylamaktadır. Türkiye'nin de 2000 yılında imzalayarak taraf olduğu Sözleşme barınmayı bir hak olarak tanımlamıştır.

Ayrıca 2005 yılından bu yana mevcut yasalarla yürütülmeye çalışılan kentsel dönüşüm uygulamaları da başarısızlığa uğramıştır. Özellikle Ankara'da on binlerce aileyi ilgilendirilen projeler başarılamamıştır. Bunun nedeni ise yasal yetersizlikler değil orada yaşayanların barınma ve yaşam haklarının göz ardı edilmesidir. İnsanı merkez almayan rant yaratma hedefli yaklaşımlar toplumda ciddi mağduriyetlere neden olmaktadır.

Tüm bu nedenlerden "**ÂFET RİSKİ ALTINDAKİ ALANLARIN DÖNÜŞTÜRÜLMESİ HAKKINDA KANUN TASARISI**" nın Türkiye Büyük Millet Meclisi Genel Kurulundan geri çekilmesi ve Bu Tasarı yerine insanca yaşayabileceğimiz bir konut ve kent hakkımızı sağlayacak yeni bir Yasa'nın hazırlanmasını talep ederim. Saygılarımla.

Tarih:

İMZA